

# II Forum Rektorów Polski i Turcji

Podpisanie porozumienia o współpracy, otwarcie Polsko-Tureckiego Centrum Studiów na UG, pogłębienie relacji między środowiskami akademickimi Polski i Turcji – to główne tematy II Forum Rektorów Polski i Turcji, które odbyło się 8 maja br. na Uniwersytecie Gdańskim. W spotkaniach, panelach i rozmowach uczestniczyło 150 osób z 79 instytucji Polski i Turcji, w tym rektorzy i prorektorzy polskich i tureckich uczelni, a także przedstawiciele resortów odpowiedzialnych za szkolnictwo wyższe obu krajów



Fot. Bartłomiej Jętczak/CKiP UG

## KONFERENCJA PRASOWA

Podczas konferencji prasowej, która poprzedziła obrady Forum, rektor UG **prof. Piotr Stepnowski** wyraził radość z możliwości goszczenia w Gdańsku tak licznej delegacji uczelni oraz innych instytucji nauki i szkolnictwa wyższego z Polski i Turcji. Nawiązując do ustaleń z I Forum, które odbyło się w ubiegłym roku w Ankarze, podkreślił wagę spotkania na Uniwersytecie Gdańskim, będącego efektem

współpracy akademickiej rozwijanej w ostatnich latach: – *Głęboko wierzymy, że porozumienie o współpracy w obszarze szkolnictwa wyższego pomiędzy oboma krajami przyniesie korzyści obu stronom, będzie znakomitą platformą do rozwijania wspólnych projektów badawczych i jeszcze intensywniejszej wymiany akademickiej. To jest właśnie strategiczny cel naszego dzisiejszego Forum. Przechodzimy od idei, od deklaracji, do bardzo konkretnych uzgodnień i porozumień.*

Przewodniczący tureckiej Rady Szkolnictwa Wyższego (YÖK) **prof. Erol Özvar** odniósł się natomiast do wieloletniej historii łączącej oba kraje w kontekście bieżącej, zacieśniającej się współpracy. – *Pamiętajmy, że stosunki polsko-tureckie liczą ponad sześćset lat. Polsko-Tureckie Centrum Studiów będzie rozszerzało i badało tę naszą przeszłość i historię. Porozumienie o współpracy pomiędzy Radą Szkolnictwa Wyższego a polskim ministerstwem jest filarem, na pod-*



Konferencja prasowa



Otwarcie Polsko-Tureckiego Centrum Studiów UG

Fot. Bartłomiej Jętczak/CKiP UG

stawie którego będziemy rozwijać wspólnie nasze innowacyjne inicjatywy. Polscy i tureccy naukowcy należą do najbardziej współpracujących naukowców w Europie. Niech to będzie kamień milowy, który będziemy dokładać do naszej przyszłości – podkreślił Erol Özvar.

Z kolei minister nauki i szkolnictwa wyższego RP **dr Marcin Kulasek** zauważył, że partnerstwo w tym obszarze wzmocni pozycję nauki polskiej i tureckiej: – *Wymiana akademicka między studentami, wspólne prowadzenie badań przez naukowców, wspólne projekty, wspólne granty, również europejskie. To jest ten kierunek, o który walczymy, który pokazujemy i który chcemy dalej prowadzić wspólnie z naszymi partnerami. Podpisanie memorandum spowoduje, że to partnerstwo jeszcze bardziej się umocni i będziemy współpracować nie tylko, jeżeli chodzi o polską i turecką naukę, ale również jeżeli chodzi o szeroko rozumianą gospodarkę obu krajów.*

Do istniejącej już współpracy akademickiej pomiędzy krajami nawiązała przewodnicząca Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich **prof. Bogumiła Kaniewska**: – *Turcja jest krajem, z którym polskie uczelnie współpracują wyjątkowo intensywnie. Przyjeżdża do nas wielu studentów z Turcji.*

*Prowadzimy wymianę akademicką, studenci realizują pełne cykle kształcenia, a także wspólne badania naukowe. Zawarcie umowy na szczeblu państwowym, ponaduczelnianym, pokazuje nam, że to dobry kierunek, że mamy poparcie naszych ministerstw, naszych rządów, że ta współpraca może znakomicie się rozwijać i ma przed sobą znakomite perspektywy.*

### POLSKO-TURECKIE CENTRUM STUDIÓW UG

Jednym z istotnych punktów programu II Forum Rektorów Polski i Turcji było otwarcie Polsko-Tureckiego Centrum Studiów UG. Dokonali go tuż po konferencji prasowej minister Marcin Kulasek, przewodniczący YÖK – prof. Erol Özvar, ambasador Republiki Turcji w Polsce – **Rauf Alp Denктаş** oraz rektor UG – prof. Piotr Stepnowski. Centrum, kierowane przez **prof. Wojciecha Grabowskiego** z Wydziału Nauk Społecznych UG, będzie miało charakter interdyscyplinarny i obejmie realizację wspólnych projektów badawczych i rozwojowych, rozwój programów studiów – w tym kierunków anglojęzycznych – a także intensyfikację mobilności studentów i kadry akademickiej (m.in. w ramach programu Erasmus+). Ważnym obszarem aktywności bę-

dzie również organizacja konferencji, seminariów i szkół letnich oraz współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednostka ma wspierać rozwój wspólnych badań m.in. w obszarach sztucznej inteligencji, technologii kwantowych, biotechnologii żywności, migracji, studiów międzykulturowych i nowoczesnej logistyki.

### SESJA OTWIERAJĄCA

– *Siła uniwersytetów nie polega wyłącznie na generowaniu wiedzy i technologii. Prawdziwa siła uniwersytetu polega na budowaniu społeczności ludzi myślących, otwartych, gotowych do współpracy ponad granicami. Dlatego dzisiejsze Forum to znacznie więcej niż wydarzenie akademickie. To inwestycja w przyszłość Polski i Turcji. Inwestycja w kolejne pokolenie naukowców i studentów. Inwestycja w wielką Europę, która jest bardziej otwarta, bardziej odpowiedzialna i bardziej zjednoczona dzięki wiedzy – mówił rektor UG, prof. Piotr Stepnowski, otwierając wydarzenie.*

W sesji otwierającej obrady Forum wzięli również udział: minister Marcin Kulasek, przewodniczący YÖK – prof. Erol Özvar, przewodnicząca KRASP – prof. Bogumiła Kaniewska, dyrektor Narodowej



Otwarcie Polsko-Tureckiego Centrum Studiów UG



Sesja otwierająca. Wystąpienie prof. Piotra Stepnowskiego

Fot. Bartłomiej Jętczak/CKIP UG

Agencji Wymiany Akademickiej – **dr Wojciech Karczewski**, rektor Gazi University – **prof. Uğur Ünal**, przewodnicząca Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy” – **dr Bianka Siwińska**, członkini zarządu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji – **Ada Guźniczak**, a także ambasador Republiki Turcji w Polsce – Rauf Alp Denктаş, który w swoim wystąpieniu podkreślił, że Turcję i Polskę łączą długotrwałe relacje: – *Dzisiaj tu jesteśmy, wykonujemy ogromną pracę, ale czy mamy pewność, że za dziesięć lat nasza współpraca będzie kontynuowana? Musimy ją opierać na silnych więziach – między rządami, między uczelniami, między przedsiębiorstwami. Powinniśmy kształtować nasze partnerstwo w oparciu o podejście strategiczne, dlatego z wielką radością i z całego serca przyjmuję podpisanie memorandum.*

## SZEŚĆ PANELI DYSKUSYJNYCH

Dalsza część obrad skupiła się wokół paneli dyskusyjnych. Przedmiotem pierwszego z nich był **rozwój technologii podwójnego zastosowania na politechnikach w Polsce i w Turcji**. Impulsem do dyskusji stały się zmiany geopolityczne powodujące wzrost zapotrzebowania na technologie

obronne, w tym potrzeba dostosowywania rozwiązań zaprojektowanych w celach cywilnych do celów wojskowych.

**W panelu I uczestniczyli:** prof. Marek Pawełczyk, rektor Politechniki Śląskiej (moderator), prof. Hasan Mandal (rektor Istanbul Technical University), prof. Teofil Jesionowski (rektor Politechniki Poznańskiej), prof. Naci Çağlar (rektor Bursa Technical University), prof. Krzysztof Józwik (rektor Politechniki Łódzkiej), prof. Mehmet Kul (rektor Sivas Science and Technology University) oraz prof. Krzysztof Wilde (rektor Politechniki Gdańskiej).

Tematem drugiego panelu były **perspektywy współpracy polsko-tureckiej w obszarach nauk społecznych i humanistycznych**. Zdaniem rozmówców nauki społeczne i humanistyczne są niezwykle ważne dla społeczeństwa. Stanowią także bardzo dobrą platformę współpracy między oboma krajami – choćby ze względu na zbliżone problemy społeczne oraz duże zainteresowanie studentów tymi obszarami wiedzy. W dyskusji zwrócono uwagę na wspólne wyzwania stojące przed Polską i Turcją (związane m.in. z migracją czy zmieniającą się demografią). W prezentacjach rektorzy wskazywali mocne strony reprezento-

wanych uczelni oraz obszary ich współpracy z uczelniami partnera zagranicznego. W dyskusji pojawił się wątek miejsca człowieka (i jego godności) w świecie rozwijających się technologii, w tym sztucznej inteligencji.

**W panelu II uczestniczyli:** prof. Mustafa Hatipler, rektor Trakya University (moderator), prof. Rafał Matera (rektor Uniwersytetu Łódzkiego), prof. Hüseyin Dalgac (rektor Burdur Mehmet Akif Ersoy University), prof. Roman Cieślak (rektor Uniwersytetu SWPS), prof. Osman Bülent Zülfikar (rektor Istanbul University), prof. Mariusz Popławski (rektor Uniwersytetu w Białymstoku) oraz prof. Mehmet Cahit Güran (rektor Hacettepe University).

Trzeci panel, dotyczący **partnerstwa instytucjonalnego, wsparcia językowego i centrów badawczych jako podstawy współpracy**, odbył się pod patronatem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Jego uczestnicy podkreślali, że nadszedł czas na realizację porozumień i skuteczne działanie. Odnosząc się do organizowanych w Turcji warsztatów naukowo-badawczych, rektor Gebze Technical University, prof. Haci Ali Mantar, wspominał, że można by tym projektom nadać skalę międzynarodową, włączając w nie polskie uczelnie, firmy i start-upy.



Panele dyskusyjne

Fot. Bartłomiej Jętczak/CKiP UG

**W panelu III wzięli udział:** dr Damian Syjczak, zastępca dyrektora NAWA (moderator), prof. Yusuf Baran (rektor IYTE), prof. Haci Ali Mantar (rektor Gebze Technical University), prof. Jan Kazak (Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu), prof. Marta Kosior-Kazberuk (rektor Politechniki Białostockiej), prof. Osman Nuri Çelik (rektor Konya Technical University) oraz prof. Hacer Topaktaş Üstüner (Istanbul University).

W czwartym panelu poruszono kwestię **możliwości współpracy polsko-tureckiej w naukach medycznych i przyrodniczych**. Zdaniem rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, prof. Michała Markuszewskiego, oba kraje mogłyby połączyć siły i stworzyć ciekawe projekty dotyczące produkcji leków generycznych. Rektor przedstawił także możliwość połączenia sił w badaniach klinicznych: – *Jesteśmy beneficjentem krajowej Agencji Badań Medycznych w Polsce. Turcja to kraj o dynamicznie rozwijającej się, stosunkowo młodej populacji. Możemy zaoferować łączność z Europą w zakresie infrastruktury naukowej, a także w dziedzinie badań klinicznych.*

**W panelu IV wzięli udział:** prof. Hamit Emrah Beriş, rektor Uniwersytetu Çukurova (moderator), prof. Nuri Aydın (rektor Uniwersytetu Cerrahpaşa), prof. Ahmet

Hacimüftüoğlu (rektor Uniwersytetu Atatürka), prof. Bayram Yilmaz (rektor Uniwersytetu Dokuz Eylül), prof. Michał Markuszewski (rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego), prof. Karolina Pawlak (prorektorka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu) oraz prof. Lucyna Woźniak (Uniwersytet Medyczny w Łodzi).

Podczas piątego panelu starano się odpowiedzieć na pytanie o to, **czy indywidualna mobilność studencka, np. w ramach programu ERASMUS+, może zaowocować bardziej zaawansowanymi formami partnerstwa i współpracy międzynarodowej**. Ważnym wątkiem dyskusji były trudności formalne (np. związane z legalizacją pobytu), z którymi mierzą się osoby z Turcji chcące studiować w Polsce. Na ten problem wskazali dr Emre Can Alptekin oraz Hatice Kübra Öz, którzy poruszyli ponadto kwestie związane z adaptacją (i wymianą) kulturową. Mówiono także o dysproporcji w polsko-tureckiej mobilności studenckiej (liczba studentów z Turcji przyjeżdżających do polskich uczelni jest ponad czterokrotnie wyższa niż liczba polskich studentów wyjeżdżających do uczelni tureckich).

**W panelu V uczestniczyli:** Renata Decewicz, zastępczyni dyrektora FRSE (moderator), prof. Bogumiła Kaniewska (rektor Uni-

wersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), prof. Sambor Grucza (prorektor ds. współpracy i spraw pracowniczych Uniwersytetu Warszawskiego), dr Emre Can Alptekin (Uniwersytet Wrocławski) oraz Hatice Kübra Öz, studentka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Ostatni, szósty panel stał się okazją do **zaprezentowania zarówno tureckiego systemu szkolnictwa wyższego, jak i wybranych tureckich uniwersytetów**. W jego trakcie zwracano uwagę na niewielką liczbę studentów z Polski przyjeżdżających do Turcji, podkreślano zalety tureckiego systemu szkolnictwa wyższego, który charakteryzuje się wysokim poziomem ustrukturyzowania i regulacji, a także łączy wiedzę akademicką z edukacją zorientowaną praktycznie. Uczestnicy zastanawiali się także nad sposobami budowania godnego zaufania ekosystemu akademickiej współpracy między Turcją a Polską.

**W panelu VI uczestniczyli:** prof. Uğur Ünal, rektor Gazi University (moderator), prof. Hamdullah Çuvalci (rektor Black Sea Technical University), prof. Adnan Ozcan (rektor Eskisehir Technical University), prof. Ramazan Bayindir (wiceprzewodniczący Turkish Quality Council – YÖKAK), oraz assoc. prof. Esat İpek (Council of Higher Education in Türkiye – YÖK).



Podpisanie *Memorandum of Cooperation in Science and Higher Education*

Fot. Bartłomiej Jętczak/CKiP UG

## MEMORANDUM

Niezwykle ważnym punktem II Forum Rektorów Polski i Turcji było podpisanie przez dr. Marcina Kulaskę, ministra nauki i szkolnictwa wyższego, oraz prof. Erola Özvara, przewodniczącego tureckiej Rady Szkolnictwa Wyższego, *Memorandum of Cooperation in Science and Higher Education*. Jak sama nazwa wskazuje, memorandum dotyczy współpracy w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego między oboma krajami.

– *Podpisanie memorandum o porozumieniu w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego to krok, który otwiera nowy etap współpracy między naszymi państwami, etap bardziej systemowy, przewidywalny i ambitny – zaznaczył minister Kulasek. – Dokument ten tworzy ramy dla intensyfikacji programów dwustronnych, wspierania mobilności akademickiej oraz rozwijania wspólnych projektów badawczych. Wierzę, że będzie on impulsem do przejścia od deklaracji do realnych, mierzalnych i długofalowych działań. Polska i Turcja mają wszelkie warunki ku temu, aby stać się wzorcowym przykładem partnerstwa opartego na zaufaniu, wiedzy i wspólnych interesach strategicznych.*

Przewodniczący YÖK, prof. Erol Özvar, wyraził zadowolenie z dwóch inicjatyw podjętych podczas

II Forum Rektorów Polski i Turcji: otwarcia Polsko-Tureckiego Centrum Studiów UG oraz podpisania *Memorandum of Cooperation in Science and Higher Education*. Odnosząc się do złożonej sytuacji na świecie, wspomniął o dyplomacji naukowej. – *Obecnie globalny system szkolnictwa wyższego przechodzi jedną z najbardziej złożonych transformacji w swojej historii. Konflikty regionalne, napięcia geopolityczne i globalna niepewność mają bezpośredni wpływ na mobilność akademicką i międzynarodową współpracę badawczą. Jednocześnie środowisko to stwarza nowe możliwości. Dyplomacja naukowa stała się kluczowym instrumentem utrzymywania dialogu, budowania zaufania i wspierania długoterminowej współpracy między narodami. Uniwersytety nie są już jedynie instytucjami pośredniczącymi w tworzeniu wiedzy. Obecnie są one strategicznymi podmiotami kształtującymi potencjał krajowy, konkurencyjność gospodarczą i pozycję międzynarodową – podkreślił.*

Profesor Erol Özvar przedstawił również propozycje, które powinny być rozwijane w ramach współpracy polsko-tureckiej. To stworzenie wspólnych sieci doskonałości w wybranych obszarach, promocja rozwijających się programów badawczych, elastyczne mechani-

zmy finansowania, które ułatwią inicjowanie nowych projektów i stworzenie stabilnej współpracy między uniwersytetami. – *Sukces nie polega na zintensyfikowanej konkurencji, ale na generowaniu większej wartości poprzez mądry podział ról oparty na mocnych stronach i potencjale – powiedział. Dodał też, że – Celem nie jest konkurowanie w tych samych obszarach, ale opracowanie modelu, który wzmocni współpracę poprzez jasny podział obszarów. W tych ramach dostrzegamy szerokie możliwości w nauce, technologii i innowacjach.*

\*\*\*

Zwieńczeniem II Forum Rektorów Polski i Turcji było podpisywanie porozumień międzyuczelnianych. Organizatorzy i uczestnicy wydarzenia wyrazili nadzieję, że II Forum nie będzie ostatnim, i że współpraca polsko-turecka w obszarze szkolnictwa wyższego będzie kontynuowana i rozwijana.

**Urszula Abucewicz**

CKiP UG

**Karolina Żuk-Wieczorkiewicz**

CKiP UG

**oprac. mgr Magdalena**

**Nieczuja-Goniszevska**

rzeczniczka prasowa UG